

การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัย
ของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก สรณศิริ พลเขตร
หัวหน้ากองส่งกำลังบำรุง
มณฑลทหารบกที่ 28

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2564

เอกสารวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัย
ของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28

โดย พันเอก สรณศิริ พลเขตร

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก สถิตย์พันธ์ ประกอบผล

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2564 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

(มหศักดิ์ เทพหัสติน ณ อยุธยา)

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

ประธานกรรมการ

(ตูลธร นวพิตร)

พลโท

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

(ภัทรพล รักชนคร)

พันเอก

กรรมการ

(สถิตย์พันธ์ ประกอบผล)

พันเอก

กรรมการ

(ธนิตา วงษ์จินดา)

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พินเอก สรณศิริ พลเขต
เรื่อง	การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัย ของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28
วันที่	กันยายน 2564 จำนวนคำ: 7,235 จำนวนหน้า: 26
คำสำคัญ	การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัย
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 สนับสนุนกำลังพลเครื่องมือ ยานพาหนะ ช่วยการบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดเลย แต่การปฏิบัติงานยังขาดประสิทธิภาพ ทำให้ทรัพย์สินประชาชน สิ่งสาธารณประโยชน์เสียหายจำนวนมาก การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิเคราะห์ศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ในปัจจุบัน วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ส่งผลด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 และ แนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 โดยทำการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ ศึกษาจากเอกสารบทความที่เชื่อถือได้ พบว่าการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 มีแนวทางคือ การประยุกต์ใช้ การเสริมสร้างเพื่อรองรับกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ และ การเสริมสร้างโดยใช้แนวคิดหน้าที่ทางด้านการจัดการ ทำให้การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยลดการเสียหาย ชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน รวมถึงสิ่งสาธารณประโยชน์

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Sonsiri Phonkhat
TITLE: Capacity building on flood mitigation of the Public Mitigation Center 28th Army Territory
DATE: September, 2021 **WORD COUNT:** 7,235 **PAGES:** 26
KEY TERMS: Capacity building in flood mitigation
CLASSIFICATION: Unclassified

The 28th Army Disaster Mitigation Center supports personnel, tools and vehicles to help mitigate disaster in the Loei Province area. But the operation is still inefficient. Make public property. The public interest is devastating. The purpose of this research is to study. Analyze the current flood mitigation potential of the 28th Army County Disaster Mitigation Center; analyze the strategic environment impacting the flood mitigation of the 28th Army County Disaster Mitigation Center and the approach to building the flood mitigation capacity of Army County Disaster Mitigation Center 28 by conducting strategic research. Study from documents, authoritative articles. It was found that the capacity building of flood mitigation of the 28th Army County Disaster Mitigation Center was applied. Building on new threats and enhancing management functions. Make the capacity building of flood mitigation effective. This will reduce the damage to the life of the property of the people. Including the public benefit.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์เรื่อง การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ในครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 66

ตลอดเวลาของการทำการวิจัยนี้ มีกระบวนการศึกษา ค้นคว้า และเรียนรู้มากมายที่ผู้วิจัยเก็บเกี่ยวมาเป็นประสบการณ์ทางวิชาการ รวมทั้งวิธีวิเคราะห์เอกสารวิจัยต่างๆ และปัญหาอย่างครอบคลุม ซึ่งได้รับจากวิทยาลัยการทัพบก ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พันเอก สติศย์พันธ์ ประกอบผล อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการทำวิจัยแก่ผู้วิจัยเสมอมา รวมทั้งขอขอบคุณ พลโท ภัทรพล รักษนคร ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา กรุณาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์งานวิจัยและการเขียนบทความวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งนี้ จะสำเร็จลงมิได้ หากขาดข้อมูลเอกสารจากหน่วยงานต่างๆ อาทิ กองทัพภาคที่ 2 มณฑลทหารบกที่ 28 รวมทั้งจากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับการสนับสนุนข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาของ มณฑลทหารบกที่ 28 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้สนับสนุนข้อมูลดังกล่าว ทำให้การวิจัยฉบับนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
วิธีการศึกษา	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	6
การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา	6
การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์	8
การวิเคราะห์ทางเลือกทางยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา	10
การวิเคราะห์ทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหา	13
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	17
การเปรียบเทียบกับวิธีการปฏิบัติที่ดี (Good practices).....	17
การเปรียบเทียบกับงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	19
บทที่ 4 บทสรุป	20
ข้อเสนอแนะ	22
เอกสารอ้างอิง	23
ประวัติผู้วิจัย	26

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์สาธารณภัยทั่วโลก อุทกภัย (Flood) ได้รับการประเมินว่าจะเป็นภัยพิบัติที่มีแนวโน้มการเกิดสูงที่สุด ร้อยละ 41.8 และเป็นภัยที่สร้างผลกระทบต่อประชาชนมากที่สุด ร้อยละ 71.9 และสร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจสูงที่สุด ร้อยละ 75.9 (สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, 2558) สถิติของประเทศไทย อุทกภัย เกิดจากฝนตกหนักและฝนสะสมเป็นเวลานานทำให้น้ำป่าไหลหลากน้ำท่วมฉับพลัน น้ำท่วมขัง และ ล้นตลิ่ง ประชาชนได้รับความเดือดร้อน สิ่งสาธารณะประโยชน์และทรัพย์สินของประชาชนได้รับความเสียหายโดยเฉพาะ มหาอุทกภัย ปี พ.ศ.2554 มูลค่าความเสียหายสูงถึง 1.44 ล้านล้านบาท(กระทรวงมหาดไทย, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2558)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง (พ.ศ.2561-2580) แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง แนวทางการพัฒนาส่วนการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและการพัฒนาประเทศ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมุ่งนำแนวทางการรู้รับ ปรับตัว พึ่งเร็ว อย่างยั่งยืน ภายใต้หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในระดับสากล มาดำเนินการให้สามารถรองรับปัญหาที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพครบถ้วน (คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ, 2561) มณฑลทหารบกที่ 28 จัดตั้ง ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ให้สอดคล้องกับแผนบรรเทาสาธารณภัยกองทัพบก 2558 เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานการบรรเทาสาธารณภัยโดยการประสานงานกับฝ่ายพลเรือนในพื้นที่จังหวัดเลย และจังหวัดหนองบัวลำภู (กองทัพภาคที่ 2, 2563)

สถิติการเกิดอุทกภัยในห้วงปี พ.ศ. 2560-2563 พื้นที่จังหวัดเลย เกิดอุทกภัยเป็นประจำทุกปี ผู้เดือดร้อน 33,881 คริวเรือน เสียชีวิต 3 คน สิ่งสาธารณประโยชน์ ถนน 795 สาย วัด 19 แห่ง โรงเรียน 3 แห่ง มูลค่าความเสียหาย 108,253,949 บาท (กองอำนวยการ

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย, 2563) และ ในห้วงเดียวกันพื้นที่ของจังหวัดหนองบัวลำภูไม่มีการเกิดอุทกภัยแต่อย่างใด (กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดหนองบัวลำภู, 2563)

งานด้านการบรรเทาอุทกภัยมีความสำคัญ เนื่องจากอุทกภัยมีแนวโน้มสูงขึ้นการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยจะทำให้การบรรเทาอุทกภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ให้เป็นผลสำเร็จ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 โดยมีคำถามวิจัยที่ต้องการค้นหา คือ (1) ศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยของมณฑลทหารบกที่ 28 ในปัจจุบันเป็นอย่างไร (2) สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ส่งผลด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 เป็นอย่างไรบ้าง (3) การเสริมสร้างศักยภาพ ด้านการบรรเทาอุทกภัย ของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ควรมีแนวทางอย่างไร หากตอบคำถามนี้ได้จะเป็นประโยชน์ต่อ มณฑลทหารบกที่ 28 และหน่วยที่เกี่ยวข้องในการบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดเลย จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจทำการวิจัยในเรื่องดังกล่าว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ ศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัย ของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ในปัจจุบัน
2. เพื่อวิเคราะห์ สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ส่งผลด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28
3. เพื่อเสนอแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพ ด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28

กรอบแนวคิดวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย

ใช้การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามที่ วทบ. กำหนด โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงเอกสาร

2. ขอบเขตในการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหามุ่งศึกษาทำความเข้าใจ ในประเด็นปัญหา การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยและแนวทางการแก้ไขปัญหา ขอบเขตพื้นที่ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเลย ขอบเขตด้านระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ ห้วงเดือน มกราคม – กุมภาพันธ์ 2564

3. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580, แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ประเด็นความมั่นคง พ.ศ. 2561 – 2580, พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550, แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558, แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ.2563, แผนบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม 2558, แผนบรรเทาสาธารณภัยกองทัพไทย 2558, แผนบรรเทาสาธารณภัยกองทัพบก 2558, แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย พ.ศ.2558, แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดหนองบัวลำภู พ.ศ.2558, วารสาร บทความ และ เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต เช่น บทความออนไลน์ หนังสือพิมพ์ออนไลน์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ในการวิเคราะห์ และ สังเคราะห์ การพัฒนาแนวทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการและนำวิธีการดังกล่าวเป็นข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

การดำเนินงานในโครงการนี้ จะแบ่งออกเป็น 5 งานหลัก ได้แก่ (1) การพัฒนาและเสนอโครงร่างการวิจัย (2) การเก็บรวบรวมข้อมูล (3) การวิเคราะห์ข้อมูล (4) การสรุปผลและ

การอภิปรายผล และ (5) การจัดทำรายงานวิจัยและรูปเล่มวิจัย โดยใช้ระยะเวลาดำเนินงาน 6 เดือนตั้งแต่ ธ.ค.63 ถึง พ.ค. 64 รายละเอียดแผนการดำเนินงาน ดังแสดงในภาพที่ 2

กิจกรรม	ธ.ค.63	ม.ค.64	ก.พ.64	มี.ค.64	เม.ย.64	พ.ค.64
1. พัฒนาและเสนอโครงร่างการวิจัย	←	→				
2. เก็บรวบรวมข้อมูล		←	→			
3. วิเคราะห์ข้อมูล			←	→		
4. การสรุปผลและอภิปราย				←	→	
5. การจัดทำรายงานวิจัย					←	→

ภาพที่ 2 แผนการดำเนินงาน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ในปัจจุบัน
2. ทำให้ทราบสถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่มีผลด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28
3. ทำให้ทราบแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพ ด้านการบรรเทาอุทกภัย ของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

ปัญหาศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 การแก้ไขปัญหาจะต้องวิเคราะห์ถึงสาเหตุและบริบทต่างๆที่เกี่ยวข้องจึงจะได้มาซึ่งหนทางแก้ไขปัญหา โดยในบทวิเคราะห์นี้เป็นการวิเคราะห์ 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ สภาพปัญหา และสาเหตุ การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ทางเลือกในการแก้ไขปัญหา และแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28

สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา

1. สภาพปัญหา

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเลยโดยทั่วไปร้อยละ 80 จะเป็นภูเขาสูงและภูเขาล้อมรอบ ประมาณร้อยละ 20 เป็นที่ราบ ตัวเมืองอยู่ตรงกลางลักษณะคล้ายกับก้นกระทะสภาพภูมิอากาศได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงเดือน สิงหาคม - ตุลาคม จะมีพายุหมุนเขตร้อน (Tropical Cyclone) เคลื่อนพัดผ่านทำให้ฝนตกหนักถึงหนักมากติดต่อกันหลายวัน เหตุการณ์ครั้งล่าสุด เมื่อ 2 สิงหาคม 2563 พายุไซร่อนซินลาถู (SINLAKU) อ่อนกำลังลงเป็นพายุดีเปรสชันเคลื่อนเข้าปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ทำให้ พื้นที่ ตำบลน้ำสวย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย มีฝนตกหนัก น้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่ง เอ่อท่วม ประชาชนได้รับผลกระทบ รวม 12 หมู่บ้าน ประมาณ 500 หลังคาเรือน (สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย , 2563)

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสื่อมวลชนมีการนำเสนอข่าวน้ำป่าไหลทะลักท่วมบ้านเรือนประชาชนทำให้มีความเดือนร้อนอย่างมากไม่ได้รับการช่วยเหลือติดค้างอยู่ภายในบ้านถูกปล่อยให้อยู่ในสภาพที่ยากลำบาก ไม่สามารถออกมาได้ ทรัพย์สินเสียหายถูกน้ำท่วม (ไทยรัฐออนไลน์, 2563) ทำให้ มูลนิธิ หน่วยกู้ภัย องค์กร ภาคประชาชน เข้ามาช่วยเหลือ

การแจกจ่ายสิ่งของให้กับประชาชน เกิดความไม่เป็นระเบียบ การแจกจ่ายไม่ทั่วถึง (เนชั่น 22ออนไลน์, 2563)

2. สาเหตุปัญหา

ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ได้ดำเนินการสนับสนุนการช่วยเหลือบรรเทาอุทกภัย ซึ่งในห้วงที่ผ่านมาและปัจจุบัน ศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัย มีปัญหาดังนี้

2.1 โครงสร้างการจัดหน่วยศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ยังไม่สามารถตอบสนองงานด้านการบรรเทาอุทกภัยได้ดีเท่าที่ควร และการบรรจุกำลังพลที่ยังไม่เหมาะสมตามตำแหน่ง หน้าที่ จึงทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ

2.2 การจัดทำแผนบรรเทาอุทกภัยร่วมกัน ในระดับจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่มีการปรับปรุงแก้ไข ให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน ทำให้การช่วยเหลือประชาชนไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ไม่ทราบหน่วยไหนจะทำอะไรก่อนหลัง มักเป็นการแก้ไขเฉพาะหน้า

2.3 การไม่สามารถนำยานพาหนะ เครื่องมือกู้ภัย เข้าไปช่วยได้ให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น บางพื้นที่น้ำค่อนข้างลึกไม่สามารถเข้าไปช่วยได้ ไม่สามารถติดต่อสื่อสารกับภายนอกได้ ทำให้มีผู้ติดค้างอยู่ภายในบ้านออกมาไม่ได้ ทรัพย์สินสูญน้ำท่วมเสียหาย

2.4 การแจ้งเตือนการเกิดอุทกภัย มักจะล่าช้าและ การไม่สามารถคาดการณ์ความรุนแรงการเกิดเหตุ ทำให้ไม่สามารถเตรียมการขนย้ายประชาชนออกมาอย่างที่ปลอดภัยได้ตั้งแต่มีก่อนเกิดน้ำท่วม

2.5 ความไม่เป็นเอกภาพในห้วงแรกของการบรรเทาอุทกภัยระหว่างหน่วยต่างๆ ในระดับจังหวัดเนื่องจากมีหลายหน่วยงาน เอกชน มูลนิธิ หน่วยกู้ภัย มาให้ความช่วยเหลือจึงเกิดความสับสนในการปฏิบัติร่วมกัน

2.6 ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควรในการเคลื่อนย้ายไปยังพื้นที่ปลอดภัยก่อนเกิดอุทกภัย และการไม่มีการจัดระเบียบในการแจกจ่ายสิ่งของช่วยเหลือ ทำให้การแจกจ่ายไม่ทั่วถึงเกิดความวุ่นวายในพื้นที่

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (Strategic Environment)

การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ต้องพิจารณาถึงสภาวะแวดล้อมพลังอำนาจของชาติ 5 ด้านได้แก่ ด้านสังคมจิตวิทยา ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง และ ด้านการทหาร รายละเอียดดังนี้

1. **ด้านสังคมจิตวิทยา** องค์การสหประชาชาติคาดว่าประชากรโลกจะเพิ่มขึ้นทำให้มีความต้องการสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานต่อการดำรงชีวิตผลที่จะตามมาคือทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ถูกใช้อย่างรวดเร็วโดยปฏิกิริยากรุงเทพฯด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติของเอเชียและแปซิฟิก พ.ศ.2557 ให้รัฐบาลและหน่วยงานเครือข่ายร่วมกันดำเนินการในประเด็นที่สำคัญ คือเสริมสร้างความพร้อมของชุมชนในการรับมือและฟื้นกลับเร็ว (กระทรวงมหาดไทย, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2558) และ สังคมของคนไทยรักถิ่นฐานไม่เคยประสบกับภัยพิบัติร้ายแรง ทำให้เจ้าหน้าที่ที่มีความยากลำบากในการอพยพจนวินาทีสุดท้ายหรือต้องอพยพในช่วงที่น้ำขึ้นสูงไหลแรง (ณัฐ กาญจนโหติ, พ.อ., 2557) และ การแจ้งเตือนภัยประชาชนในพื้นที่เสี่ยงโดยให้ฝ่ายปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการฝึกอบรมด้านป้องกันบรรเทาสาธารณภัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย, 2563) ดังนั้น การแจ้งเตือนภัยพิบัติของฝ่ายปกครอง มีฝึกการป้องกันบรรเทาอุทกภัยระดับชุมชน จึงเป็นปัจจัยสนับสนุน และ สังคมรักถิ่นฐานจึงไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควรในการเคลื่อนย้ายไปยังพื้นที่ปลอดภัยก่อนเกิดอุทกภัย เป็นอุปสรรคในการแก้ไขปัญหา

2. **ด้านเทคโนโลยี** ประเทศญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับการศึกษาและวิจัยกับการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนความพยายามในการพัฒนานวัตกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติอย่างต่อเนื่องทั้งการทำความเข้าใจธรรมชาติของภัย การพยากรณ์ การแจ้งเตือนภัย ฯลฯ นำไปสู่การวางแผนและวางแนวทางการรับมือที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์จริง (นรินุช ดำรงชัย, 2560) สำหรับประเทศไทยด้านอุทกภัย ได้มีหน่วยงานการพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ (Application) เพื่อเตือนภัยและติดตามสถานการณ์น้ำ ได้แก่ DPM REPORTER โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, NDWC โดยศูนย์เตือน

กรมชลประทาน, Water 4Thai โดยสำนักงานนโยบายและบริหารจัดการน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ (กรุงเทพฯธุรกิจออนไลน์, 2563) และมีการพัฒนา เว็บไซต์พยากรณ์อากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา ซึ่งการนำโปรแกรมประยุกต์(Application)เตือนภัยติดตามสถานการณ์น้ำและข้อมูลเว็บไซต์มาช่วยแจ้งเตือนภัยจึงเป็นปัจจัยสนับสนุนในการแก้ไขปัญหา

3. ด้านเศรษฐกิจ สำนักงานว่าด้วยกลยุทธ์ระหว่างประเทศเพื่อการลดภัยพิบัติแห่งสหประชาชาติ (UNISDR) พบว่าสาธารณภัยที่เกิดขึ้นบางครั้งอาจจะไม่ได้คร่าชีวิตมนุษย์เป็นจำนวนมากแต่สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจแก่ประเทศนั้น ๆ ส่งผลให้ประชาชนเกิดความยากจนและไม่สามารถกลับคืนสู่ชีวิตปกติได้นานนับสิบปี (กระทรวงมหาดไทย, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2558) ซึ่งงบประมาณของไทยในการช่วยเหลือภัยพิบัตินั้นระบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดลองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2556 ข้อ 8 ให้ส่วนราชการมีวงเงินทดลองราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (สามารถ คมคาย, พ.อ., 2562)

4. ด้านการเมือง กลุ่มประเทศอาเซียนได้มีกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อให้มีกลไกด้านการจัดการสาธารณภัยระดับภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพ สามารถลดความสูญเสียจากสาธารณภัยที่ส่งผลกระทบต่อชีวิต เศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมของประเทศสมาชิกอาเซียนและเพื่อร่วมกันรับมือสาธารณภัยขั้นร้ายแรงอย่างยิ่งของประเทศสมาชิกอาเซียน (กระทรวงมหาดไทย, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2558) และ รัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการสาธารณภัย จึงได้ตรา พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 เพื่อใช้เป็นกฎหมายหลักในการบริหารจัดการสาธารณภัย และ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558 ระบุว่า เป็นการบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาศักยภาพการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ จังหวัดเลยได้มีคำสั่ง ที่ 2737 /2558 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย พ.ศ.2558 มีผู้ว่าราชการจังหวัดเลยเป็นประธาน ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 28 เป็นรองประธาน ดังนั้น การมีนโยบายกฎหมาย และ คำสั่ง รองรับชัดเจนในการบรรเทาอุทกภัย จึงเป็นปัจจัยสนับสนุนในการแก้ไขปัญหา

5. **ด้านการทหาร** กำลังทหารมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการทำหน้าที่ช่วยเหลือเพื่อมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ มีระบบการขนส่งที่แก้ปัญหาได้รวดเร็ว มีกำลังพลที่จะเข้าช่วยเหลือได้ภายใต้ภาวะวิกฤติในขั้นตอนแรกๆของการบรรเทาภัยพิบัติ จึงได้รับการยอมรับจากทุกหน่วยงานว่าการทำงานได้รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (พร ภิเสก, พ.อ., 2558) และ แผนบรรเทาสาธารณภัยกองทัพบก 2558 ระบุว่า ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย(หน่วย) เมื่อเกิดภัยพิบัติให้จัดโครงสร้าง ศบภ.หน่วย ประกอบด้วย ฝ่ายแผนมีหน้าที่วิเคราะห์ประเมินสถานการณ์โดยใช้ข้อมูลจากชุดประเมินภัยพิบัติกองทัพบก(Army Disaster Assessment Team : ADAT) ฝ่ายปฏิบัติมีหน้าที่นำแผนที่ได้จากฝ่ายแผนมาดำเนินการอำนวยความสะดวก การปฏิบัติของชุดปฏิบัติการ ฝ่ายสนับสนุนมีหน้าที่ ดำเนินการสนับสนุนยุทธโศปกรณ์เครื่องมือและอุปกรณ์ (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย, 2563) และ กลไกหลักในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค (กอ.รมน.ภาค) และ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด(กอ.รมน.จว.) ด้วยการบูรณาการ อำนาจการประสานงาน และเสริมการปฏิบัติกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยทหารในพื้นที่ และมวลชนในเครือข่าย กอ.รมน. (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร, 2563) ดังนั้น กำลังทหารเข้าสนับสนุนเป็นหน่วยแรกๆได้รับการยอมรับจากประชาชน แนวทางกองทัพบกการจัดโครงสร้าง ศบภ.(หน่วย)และ กลไก กอ.รมน.จว.ในการบูรณาการอำนาจการประสานและเสริมการปฏิบัติกับหน่วยงานทุกภาคส่วน จึงเป็นปัจจัยสนับสนุน

การวิเคราะห์ทางเลือกทางยุทธศาสตร์ (Strategic options)

จากผลการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และ สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องทำให้สามารถวิเคราะห์ทางเลือก โดยนำแนวคิดภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ (Non-traditional Threat) และ แนวคิดหน้าที่ทางด้านการจัดการ (Management Function) ใช้ในการกำหนดทางเลือกรายละเอียดดังนี้

ทางเลือกที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพเพื่อรองรับกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่(Non-traditional Threat)

สาธารณภัยหรือภัยพิบัติเป็นภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ของทุกประเทศสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินรวมทั้งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมของประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, 2558) โดยการพัฒนากองทัพทำให้พร้อมรับกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ (Non-traditional Threat) จำเป็นต้องพัฒนาเสริมสร้างขีดความสามารถ 4 ด้านคือ ด้านโครงสร้างกำลังพล (Force Structure) ด้านความพร้อมรบ (Combat Readiness) ด้านความต่อเนื่องในการรบ (Sustainability) และ ด้านความทันสมัย(Modernization) (ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์กรมยุทธศึกษาทหารบก, ม.ป.ป.) ด้วยการนำมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างกำลังพล (Force Structure) จัดโครงสร้างศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ให้ตอบสนองงานด้านการบรรเทาอุทกภัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตั้งแต่ในยามปกติก่อนเกิดอุทกภัย โดยใช้แนวทางการจัดโครงสร้าง ศบภ.(หน่วย) ของแผนบรรเทาสาธารณภัยกองทัพบก 2558
2. ด้านความพร้อมรบ (Combat Readiness) การฝึกซักซ้อมแผนการรับมือกับอุทกภัยร่วมกับ หน่วยงานระดับจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะการบูรณาการเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมในทุกขั้นตอนการปฏิบัติ ให้เป็นรูปธรรม การฝึกการขนย้ายสิ่งของ การฝึกช่วยเหลือทางน้ำ การดำน้ำ การไต่เชือก เพื่อให้มีทักษะและความชำนาญพร้อมที่จะปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งในระดับชุมชนมีการฝึกการป้องกันบรรเทาอุทกภัยจะช่วยเสริมการฝึกได้ดียิ่งขึ้น
3. ด้านความต่อเนื่องในการรบ (Sustainability) การบูรณาการ กำลังพล เครื่องมือกู้ภัย ศักยภาพของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมการปฏิบัติงานร่วมกันได้ตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้สามารถนำยานพาหนะ เครื่องมือกู้ภัย เข้าไปช่วยได้ทันสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทันที และ การใช้ศักยภาพเครื่องมือในอัตราของหน่วยยานพาหนะ รถบรรทุก รถคริวสนาม และโทรศัพท์สนาม พร้อมให้การสนับสนุน โดยหน่วยทหารพร้อมจะเป็นหน่วยแรกๆที่เข้าพื้นที่ อีกทั้งการใช้โทรศัพท์สนามช่วยเสริมการสื่อสารให้ดีขึ้น การใช้รถคริวสนามบริการประชาชนที่บ้านเรือนถูกน้ำท่วม

4. ด้านความทันสมัย (Modernization) การนำโปรแกรมประยุกต์ (Application) เตือนภัยพิบัติ สถานการณ์น้ำ และ ข้อมูลเว็บไซต์พยากรณ์อากาศมาช่วยวิเคราะห์เพื่อให้การแจ้งเตือนการเกิดอุทกภัยมีประสิทธิภาพ สามารถคาดการณ์ความรุนแรงของเหตุการณ์ได้ดียิ่งขึ้น เช่น โปรแกรมประยุกต์ แจ้งเตือนภัย DPM REPORTER ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, NDWC ของศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ เป็นต้น เสริมด้วยการประสานการแจ้งเตือนระดับชุมชน

ทางเลือกที่ 2 การเสริมสร้างศักยภาพโดยใช้แนวคิดหน้าที่ทางด้านการจัดการ (Management Function)

ด้วยการใช้ทฤษฎีการเสริมสร้างศักยภาพตามหน้าที่ทางด้านการจัดการ (Management Function) POCCC ของ เฮนรี ฟาโยล (Henri Fayol) ได้แก่ Planning – การวางแผน, Organizing-การจัดองค์กร, Commanding -การบังคับบัญชาสั่งการ, Coordination-การประสานงาน และ Controlling-การควบคุม (HR NOTE.asia, 2563) ด้วยการนำมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ดังนี้

1. Planning การวางแผน การบูรณาการวางแผนและจัดทำนโยบายเพื่อรับมือกับอุทกภัยหน่วยงานในระดับจังหวัด การวางแผนชุมชนในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสภาพสังคม ซึ่งจะทำให้ทราบขั้นตอนแนวทางการปฏิบัติอย่างถูกต้อง และ การบูรณาการวางแผนในการฝึกโดยการใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ เช่น การกักกันน้ำ การดำน้ำ การใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์จะช่วยให้ง่ายและไม่เป็นอุปสรรคเมื่อปฏิบัติงานจริง
2. Organizing การจัดองค์กร การบรรจุกำลังพลที่มีความสามารถเหมาะสม ตามตำแหน่งหน้าที่ ตั้งแต่ภาวะปกติก่อนเกิดอุทกภัย ได้แก่ กองกิจการพลเรือนรับผิดชอบฝ่ายแผน กองยุทธการรับผิดชอบฝ่ายปฏิบัติการ กองส่งกำลังบำรุงรับผิดชอบฝ่ายสนับสนุน และ กองข่าวรับผิดชอบฝ่ายติดตามสถานการณ์กำกับดูแลชุดประเมินภัยพิบัติ (ADAT)
3. Commanding การบังคับบัญชาสั่งการ การบูรณาการในระดับจังหวัด และส่วนท้องถิ่น โดยผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสูงสุดในการบริหารจัดการ ภายใต้กฎหมายระเบียบคำสั่งที่

เกี่ยวข้อง ทำให้กลไกการจัดการเป็นระบบมีเอกภาพ ซึ่งควรดำเนินการปฏิบัติอย่างเป็น
 รูปธรรม ตั้งแต่ใน ภาวะปกติ และก่อนเกิดเหตุ โดยมี กอ.รมน.จว. อำนาจการ ประสาน
 และเสริมการปฏิบัติกับหน่วยงานทุกภาคส่วน

4. Coordination การประสานงาน ภาคเอกชน ประชาชน ช่วยประชาสัมพันธ์เพื่อ
 เตรียมพร้อมรับมือกับอุทกภัยที่อาจจะเกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ เช่น การเตรียมสิ่งของเครื่อง
 ใช้ที่จำเป็นสำหรับใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน การร่วมมือฝึกซ้อมแผนได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพซึ่งจะช่วยลดอุปสรรคที่การไม่ให้ความร่วมมือจากประชาชนในการเคลื่อน
 ย้ายไปที่ปลอดภัยก่อนเกิดเหตุ และ การบูรณาการทุกภาคส่วน ในการรณรงค์ส่งเสริมให้
 ประชาชนในการมีจิตสาธารณะจิตอาสาสมัครในภาวะอุทกภัย การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 พร้อมให้ความร่วมมือกับภาครัฐ ซึ่งจะทำให้มีความเป็นระเบียบในการแจกจ่ายสิ่งของ
 ช่วยเหลือประชาชน

5. Controlling การควบคุม ด้วยการตรวจสอบประเมิน การปฏิบัติงานของกำลังพล และ
 เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจในการปฏิบัติตามแผน ตามตำแหน่งหน้าที่ ตามขั้นตอนได้อย่าง
 ถูกต้องบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การตรวจสอบชุดประเมินภัยพิบัติใน
 การแจ้งเตือน การตรวจสอบฝ่ายปฏิบัติในการฝึกกองร้อยช่วยเหลือประชาชนให้มีความ
 พร้อม การตรวจสอบตามแผนการซักซ้อมให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

การวิเคราะห์แนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา

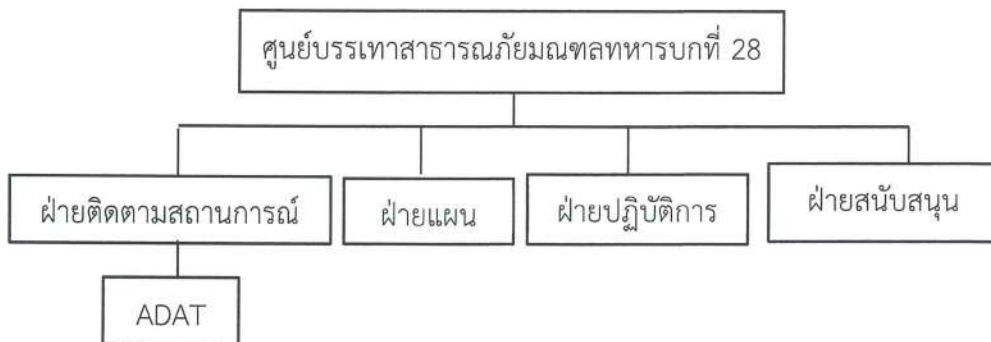
จากการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ การ
 วิเคราะห์ทางเลือกที่เป็นไปได้ จึงได้แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทา
 อุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ที่เหมาะสม โดยการประยุกต์
 ทางเลือกทั้ง 2 แนวทางมาปรับใช้ เนื่องจากหากเลือกใช้เพียงแนวทางเดียวอาจทำให้การ
 เสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยขาดประสิทธิภาพ ไม่ครอบคลุมในทุกด้าน ซึ่ง
 จากการวิเคราะห์ ด้วยการบูรณาการ แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อรองรับกับภัย
 คุกคามในรูปแบบใหม่ และ แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพโดยใช้แนวคิดหน้าที่ทางด้าน
 การจัดการ ทำให้สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ชั้นเตรียมการก่อนเกิดอุทกภัย

1.1 การเสริมสร้างศักยภาพด้านกำลังพล

1.1.1 โครงสร้างกำลังพล (Force Structure) การจัดโครงสร้างศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ให้ตอบสนองงานด้านการบรรเทาอุทกภัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยใช้แนวทางจาก การจัดโครงสร้าง ศบภ.(หน่วย) ของแผนบรรเทาสาธารณภัยกองทัพบก 2558 และให้มีการบรรจุกำลังพลที่มีความสามารถเหมาะสม ตามตำแหน่งหน้าที่ ตั้งแต่ภาวะปกติก่อนเกิดอุทกภัย ได้แก่ กองกิจการพลเรือนรับผิดชอบฝ่ายแผน กองยุทธการรับผิดชอบฝ่ายปฏิบัติการ กองส่งกำลังบำรุงรับผิดชอบฝ่ายสนับสนุน และ กองข่าวรับผิดชอบฝ่ายติดตามสถานการณ์กำกับดูแลชุดประเมินภัยพิบัติ (ADAT) รายละเอียดตามภาพที่ 3

ภาพที่ 3 โครงสร้างศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28

1.1.2 การควบคุม (Controlling) ด้วยการตรวจสอบประเมินผล การปฏิบัติงานของกำลังพล และเจ้าหน้าที่ให้มีความเข้าใจในการปฏิบัติตามแผน ตามตำแหน่งหน้าที่ ตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การตรวจสอบชุดประเมินภัยพิบัติในการแจ้งเตือน การตรวจสอบฝ่ายปฏิบัติการในการฝึกกองร้อยช่วยเหลือประชาชนให้มีความพร้อม การตรวจสอบตามแผนการซักซ้อมให้มีความพร้อม เป็นต้น

1.1.3 ความพร้อมการบรรเทาอุทกภัย (Combat Readiness) ด้วยการฝึกซ้อมแผนการรับมือกับอุทกภัย ร่วมกับ หน่วยงานระดับจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะการบูรณาการเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมในทุกขั้นตอนการปฏิบัติ ให้เป็นรูปธรรม การฝึกการขนย้ายสิ่งของ การฝึกช่วยเหลือทางน้ำ การดำน้ำ การไต่เชือก เพื่อให้มีทักษะความชำนาญพร้อมที่จะปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งในระดับชุมชนมีการฝึกการป้องกันบรรเทาอุทกภัยจะช่วยเสริมการฝึกได้ดียิ่งขึ้น ผลจากการฝึกซ้อมจะทำให้มีความพร้อมในการ

นำยานพาหนะ เครื่องมือกู้ภัย ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ เมื่อเกิดเหตุแล้วเข้าไปช่วยให้ได้ทันต่อสถานการณ์ทำให้ไม่มีผู้ติดค้างที่ออกมาอย่างไม่ได้

1.2 การเสริมสร้างศักยภาพด้านเครื่องมือ ด้วยความทันสมัย (Modernization) การนำโปรแกรมประยุกต์ (Application) เตือนภัยพิบัติ สถานการณ์น้ำ และ ข้อมูลเว็บไซต์พยากรณ์อากาศช่วยวิเคราะห์เพื่อให้การแจ้งเตือนการเกิดอุทกภัยมีประสิทธิภาพ สามารถคาดการณ์ ความรุนแรงของเหตุการณ์ได้ดียิ่งขึ้น เช่น โปรแกรมประยุกต์ในการแจ้งเตือนภัย DPM REPORTER ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, NDWC ของศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ, ThaiWater ของคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ เป็นต้น รวมทั้งการประสานกับการแจ้งเตือนของระดับชุมชนอย่างใกล้ชิด

1.3 การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบริหารจัดการ

1.3.1 การวางแผน (Planning) การบูรณาการวางแผนและจัดทำนโยบายเพื่อรับมือกับอุทกภัยหน่วยงานในระดับจังหวัด การวางแผนชุมชนในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสภาพสังคม ซึ่งจะทำให้ทราบขั้นตอนแนวทางการปฏิบัติอย่างถูกต้อง และ การบูรณาการวางแผนในการฝึกโดยการใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ เช่น การกู้ภัยทางน้ำ การดำน้ำ การใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์จะช่วยให้ง่ายและไม่เป็นอุปสรรคเมื่อปฏิบัติงานจริง ซึ่งจะทำให้ทราบว่าแต่ละหน่วยรับผิดชอบในเรื่องอะไร ในขั้นตอนไหน เป็นต้น

1.3.2 การประสานงาน (Coordination) ภาคเอกชน ประชาชน ช่วยประชาสัมพันธ์เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับอุทกภัยที่อาจจะเกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ เช่น การเตรียมสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน การเคลื่อนย้ายไปที่ปลอดภัยก่อนเกิดเหตุ การร่วมมือฝึกซ้อมแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ขั้นการปฏิบัติ และการฟื้นฟู เมื่อเกิดอุทกภัย

2.1 การเสริมสร้างศักยภาพด้านบุคลากร และ ด้านเครื่องมือ ด้วยความต่อเนื่องในการบรรเทาอุทกภัย (Sustainability) การบูรณาการ บุคลากร เครื่องมือกู้ภัย ศักยภาพของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน หน่วยกู้ภัย เพื่อเสริมการปฏิบัติงานร่วมกันได้ตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้สามารถนำยานพาหนะ เครื่องมือกู้ภัย เข้าไป

ช่วยได้ทันสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทันที ทำให้ไม่มีผู้ติดค้างที่ออกมาไม่ได้ และ การใช้ ศักยภาพเครื่องมือในอัตราของหน่วย ยานพาหนะ รถบรรทุก พร้อมให้การสนับสนุน โดย หน่วยทหารพร้อมจะเป็นหน่วยแรกๆที่เข้าพื้นที่ อีกทั้งการใช้โทรศัพท์สนามช่วยเสริมการ สื่อสารให้ดีขึ้น และการใช้รถครัวสนามบริการประชาชนที่บ้านเรือนถูกน้ำท่วม

2.2 การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบริหารจัดการ

2.2.1 การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) การบูรณาการในระดับจังหวัด และ ส่วนท้องถิ่น โดยผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจสูงสุดในการบริหารจัดการ ภายใต้กฎหมาย ระเบียบคำสั่งที่เกี่ยวข้อง ทำให้เป็นระบบมีเอกภาพ ซึ่งควรดำเนินการปฏิบัติอย่างเป็น รูปธรรม ตั้งแต่ใน ภาวะปกติ และ เตรียมการก่อนเกิดเหตุ โดยใช้กลไก ของ กอ.รมน.จว. ในการอำนวยความสะดวก ประสาน และเสริมการปฏิบัติกับหน่วยงานทุกภาคส่วน

2.2.2 การประสานงาน (Coordination) ทุกภาคส่วน ในการรณรงค์ส่งเสริมให้ ประชาชนในการมีจิตสาธารณะจิตอาสาสมัครในภาวะอุทกภัย การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พร้อมให้ความร่วมมือกับภาครัฐ ซึ่งจะทำให้มีความเป็นระเบียบในการแจกจ่ายสิ่งของ ช่วยเหลือประชาชน

แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัย มณฑลทหารบกที่ 28 ดังกล่าว มีความพร้อมในการดำเนินการเนื่องจากไม่ต้องเพิ่ม งบประมาณ หรือ บุคลากรแต่อย่างใด สามารถแก้ไขปัญหาที่ผ่านมาได้เป็นอย่างดี การมี สายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน ยานพาหนะมีเพียงพอสามารถเข้าพื้นที่ได้เป็นหน่วยแรกๆ ทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือในทุกๆด้าน โดยมี กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน จังหวัดเลยในการอำนวยความสะดวกประสานงานเสริมการปฏิบัติกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยทหาร และกลุ่มมวลชนใน

การแก้ไขปัญหาที่ผ่านมามีการนำแนวคิดการเสริมสร้างเพื่อรองรับกับภัยคุกคามในรูปแบบ ใหม่มาใช้บ้างแต่เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า อีกทั้งยังขาดการบูรณาการร่วมกับจังหวัด หน่วยงาน ภาคเอกชน และประชาชน ได้อย่างต่อเนื่อง และยังไม่เป็นรูปธรรม

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ทำให้พัฒนาทางเลือกในการแก้ปัญหา โดยนำแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัย มาใช้ในการกำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของมณฑลทหารบกที่ 28 นั้น ทำให้ได้แนวทางที่เหมาะสมด้วยการประยุกต์ใช้ โดยการบูรณาการ แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อรองรับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ และ แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพโดยใช้แนวคิดหน้าที่ทางด้านการจัดการ ซึ่งในบทที่ 3 นี้จะใช้มุมมองและหลักฐานสนับสนุนหรือโต้แย้งแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยที่เหมาะสม โดยการเปรียบเทียบกับวิธีปฏิบัติที่ดี (Good practice) ของต่างประเทศ และ ประเทศไทย และ ใช้ข้อมูลหลักฐานจากผลงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องมายืนยันข้อเสนอ ดังนี้

เปรียบเทียบกับวิธีปฏิบัติที่ดี (Good Practices)

1. การเปรียบเทียบกับวิธีปฏิบัติที่ดีของประเทศญี่ปุ่น

ผลการวิจัยพบว่าการบูรณาการ แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อรองรับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ และ แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพโดยใช้แนวคิดหน้าที่ทางด้านการจัดการ สามารถนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ได้โดยสอดคล้องกับวิธีปฏิบัติที่ดีที่เรียนจากญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเทศที่มีระบบการบริหารจัดการภัยพิบัติที่ดีมากที่สุดประเทศหนึ่ง โดยหลายประเทศต่างให้ความสนใจที่จะศึกษาและนำไปปรับใช้กับประเทศของตนเอง ได้แก่ (1) ด้านการมีศักยภาพในการวางแผนและนโยบายเพื่อรับมือกับภัยพิบัติหน่วยงานระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่นวางแผนแนวทางและวางแผนชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสภาพสังคม (2) การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้านข้อมูลสารสนเทศตลอดจนพัฒนา

นวัตกรรมต่างๆ (3) การมีหน่วยงานและองค์กรเพื่อรับมือกับภัยพิบัติอย่างบูรณาการทั้งในระดับส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่นโดยผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสูงสุดในการบริหารจัดการในท้องถิ่นนั้นๆ หน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพและความพร้อมในการรับมือภัยพิบัติ (4) บทบาทภาคเอกชนในการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยพิบัติจะมีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางให้ดำเนินการเพื่อเตรียมพร้อมที่อาจจะเกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ เช่น การรณรงค์เตรียมสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน ให้มีความสำคัญกับการฝึกซ้อม (5) การฝึกซ้อมแผนการรับมือกับภัยพิบัติระหว่างหน่วยงานระดับจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะการบูรณาการเป็นการเตรียมพร้อมภัยพิบัติ (6) การมีจิตสาธารณะ จิตอาสาสมัครในภาวะภัยพิบัติ การช่วยเหลือกันและกัน (นรินุช ดำรงชัย, 2560)

2. การเปรียบเทียบกับ การปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือผู้สูญหาย (ทีมหมูป่าอะคาเดมี) ของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 37

ผลการวิจัยพบว่าการบูรณาการ แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อรองรับกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ และ แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพโดยใช้แนวคิดหน้าที่ทางด้านการจัดการ สามารถนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 โดยสอดคล้องกับวิธีปฏิบัติที่ดี การปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือผู้สูญหาย (ทีมหมูป่าอะคาเดมี) ของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 37 ณ วนอุทยานถ้ำหลวง – ขุนน้ำนางนอน จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็น การช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ติดอยู่ภายในถ้ำไม่สามารถออกมาได้ เนื่องจากน้ำได้ไหลท่วมปิดช่องทาง เข้า-ออก ดังนี้ (1) กำลังพลทุกคนมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จ เป็นการปฏิบัติร่วมกับส่วนราชการอื่น กำลังพลเพียงพอมีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเพื่อความต่อเนื่อง (2) ยุทโธปกรณ์ ยานพาหนะมีเพียงพอ การใช้รถคว่ำสนาม และโทรศัพท์สนามสนับสนุนภารกิจ (3) การฝึกการขนย้ายสิ่งของ คน โดยรถยนต์ หรือเรือ การยกโดยใช้แรงงานจะทำได้ดี และควรฝึกช่วยเหลือใต้น้ำ ทักษะดำน้ำ การไต่เชือกขึ้นลงหน้าผา การขึ้น ลงทางดิ่ง (4) การควบคุมบังคับบัญชาของผู้บัญชาการเหตุการณ์มีความเด็ดขาด (5) การวางแผนในภารกิจที่ไม่เคยปฏิบัติมาก่อนด้วยการใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ เช่น อุปกรณ์ดำน้ำ อุปกรณ์ทางการแพทย์ (สามารถ คมคาย, พ.อ., 2562)

การเปรียบเทียบกับผลงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง

จากผลการวิจัยในเรื่อง การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 โดยใช้ แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อรองรับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ มีงานวิจัยยืนยัน เช่น งานวิจัยของ สมัย ขำพันธ์, พ.อ. (2563) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการเตรียมความพร้อมทางการแพทย์ในการบรรเทาภัยพิบัติอย่างมีประสิทธิภาพของกองทัพบก สรุปผลวิจัยพบว่า (1) ด้านบุคลากร ควรกำหนดโครงสร้างบทบาทหน้าที่ชัดเจนให้ชัดเจน และควรบรรจุบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้สอดคล้องตามโครงสร้างบทบาทหน้าที่ ที่กำหนดรวมทั้งจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะในการปฏิบัติตามตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละชุดปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนควรบูรณาการการฝึกกับหน่วยที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีทักษะในการปฏิบัติงานเป็นทีมร่วมกัน เพื่อให้มีความชำนาญ และ ความพร้อมปฏิบัติได้ตลอดเวลา (2) ด้านการบริหารจัดการ เพื่อให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพควรให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ปัญหาและภัยคุกคาม ข่าวสารภัยพิบัติในพื้นที่ เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันช่วยเหลือและบรรเทาภัยพิบัติและแผนเผชิญเหตุ (3) ด้านยุทธโศปกรณ์มีการเตรียมความพร้อมของยุทธโศปกรณ์ต่างๆ ตามชนิดของภัยพิบัติ โดยการวางแผนจัดหาล่วงหน้าฝึกซ้อมสร้างความคุ้นเคยกับยุทธโศปกรณ์ดังกล่าวและหน่วยต้องมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

จากผลการวิจัยในเรื่อง การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 โดยใช้ แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพโดยใช้แนวคิดหน้าที่ทางด้านการจัดการ มีงานวิจัยยืนยัน เช่น นคร พลุคุ้ม, พ.อ. (2562) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพในการบรรเทาสาธารณภัยของมณฑลทหารบกที่ 31 ผลการวิจัยพบว่า (1) การบูรณาการแผนงานด้วยการวางแผนร่วมกันเป็นกรอบแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนมีการถกแถลงปรับแก้ไขให้ประสานสอดคล้องทิศทางเดียวกัน (2) การบูรณาการเครื่องมือและยุทธโศปกรณ์ต้องทราบคุณลักษณะ ประเภท จำนวนของเครื่องมือแต่ละหน่วยงานเพื่อร้องขอสนับสนุนซึ่งกันและกันได้อย่างดี (3) บูรณาการฝึกอบรมแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีทักษะและความชำนาญในภารกิจการบรรเทาสาธารณภัยให้มากขึ้นพร้อมที่จะปฏิบัติงานร่วมกันและทดแทนกันได้ระหว่างหน่วยงาน

บทที่ 4

บทสรุป

การศึกษาวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ในปัจจุบัน เพื่อวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ส่งผลด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 และ แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามแนวทางที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนดโดยใช้การศึกษาเชิงเอกสาร รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

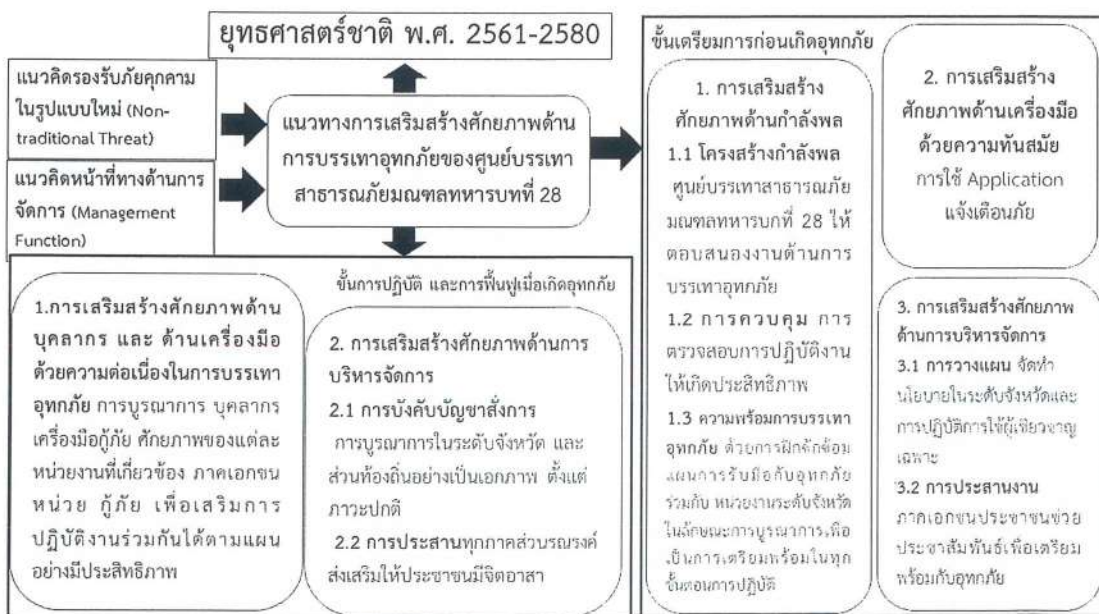
สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ในปัจจุบัน โครงสร้างการจัดศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ไม่ตอบสนองการบรรเทาอุทกภัยได้ดีเท่าที่ควร การจัดทำแผนบรรเทาอุทกภัยร่วมกันในระดับจังหวัดยังไม่มีปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน การไม่สามารถนำยานพาหนะเครื่องมือกู้ภัยเข้าไปช่วยให้ได้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น การแจ้งเตือนการเกิดอุทกภัยมักจะล่าช้า ความไม่เป็นเอกภาพในห่วงแรกของการบรรเทาอุทกภัยระหว่างหน่วยต่างๆในระดับจังหวัด และ ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควรในการเคลื่อนย้ายไปยังพื้นที่ปลอดภัยก่อนเกิดอุทกภัย เป็นต้น

จากการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ในมิติต่างๆตามพลังอำนาจของชาติว่า สนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัย พบว่า ด้านสังคมจิตวิทยา การแจ้งเตือนภัยพิบัติของฝ่ายปกครอง การมีฝึกการป้องกันบรรเทาอุทกภัยระดับชุมชน ด้านเทคโนโลยีนำโปรแกรมประยุกต์ (Application) เตือนภัยพิบัติสถานการณ์น้ำ ช่วยแจ้งเตือนการเกิดอุทกภัยให้มีประสิทธิภาพ ด้านการเมืองการมี

นโยบาย กฎหมาย และคำสั่งรองรับชัดเจนในการบรรเทาอุทกภัย ด้านการทหาร การใช้กำลังทหารเข้าสนับสนุนเป็นหน่วยแรกๆได้รับการยอมรับจากประชาชน กองทัพบกมีแนวทางการจัดโครงสร้าง ศบภ.(หน่วย)และ กลไก กอ.รมน.จว.ในการบูรณาการ อำนาจการประสานและเสริมการปฏิบัติกับหน่วยงานทุกภาคส่วน นั้น เป็นปัจจัยสนับสนุนในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัย และ ด้านสังคมจิตวิทยา สังคมรักถิ่นฐานจึงไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควรในการเคลื่อนย้ายไปยังพื้นที่ปลอดภัยก่อนเกิดอุทกภัย นั้น เป็นอุปสรรคในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัย

ทางเลือกในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัย มี 2 ทางเลือก ได้แก่ ทางเลือกที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพเพื่อรองรับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ และ ทางเลือกที่ 2 การเสริมสร้างศักยภาพโดยใช้แนวคิดหน้าที่ทางด้านการจัดการ ทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาคือ การบูรณาการทั้ง 2 ทางเลือกมาปรับใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่ดีของประเทศญี่ปุ่น และการปฏิบัติงานเพื่อเข้าช่วยเหลือผู้สูญหาย (ทีมหมูป่าอคาเดมี) ของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 37 ณ วนอุทยานถ้ำหลวง - ขุนน้ำนางนอน จังหวัดเชียงราย และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีภาพสรุปแนวความคิดของการวิจัย รายละเอียดตามภาพที่ 4

ภาพที่ 4 สรุปแนวความคิดของการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28 ประสบผลสำเร็จจะต้องนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ และทำการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นไป

1. ข้อเสนอการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย

1.1 มณฑลทหารบกที่ 28 นำไปใช้ในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการบรรเทาอุทกภัยของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยมณฑลทหารบกที่ 28

1.2 กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดเลยรับผิดชอบในการบูรณาการทุกภาคส่วนของสังคม ภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป ในการรับมือกับอุทกภัย และการแสดงจิตสาธารณะเมื่อเกิดอุทกภัย

1.3 สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย ทบทวนปรับปรุงและพัฒนาแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลยสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน

1.4 กองทัพบกนำไปเป็นแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพศูนย์บรรเทาสาธารณภัยหน่วยต่างๆของกองทัพบก

2. การพัฒนาต่อยอดการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ประเด็นที่ต้องทำการศึกษาเพิ่มเติม การวิจัยในเชิงทดลอง เชิงปฏิบัติ เพื่อนำแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพด้านบุคลากร เครื่องมือ การบริหารจัดการ ในการบรรเทาอุทกภัยไปปฏิบัติแล้วทำการประเมินผล และ การวิจัยเรื่อง การบูรณาการฝึกด้านการบรรเทาอุทกภัยอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 การลงพื้นที่เก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อเป็นการวิเคราะห์รอบด้าน สอบถามผู้บังคับหน่วย การกำหนดนโยบาย กองฝ่ายเสนาธิการซึ่งเป็นผู้แปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ระดับผู้ปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ประชาชนในพื้นที่ว่าควรมีการแก้ไข ปรับปรุงทำให้ งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงมหาดไทย. (2563). *แผนบรรเทาสาธารณภัย กองทัพบก 2558*. สืบค้นจาก http://direct.disaster.go.th/cmsdetail.Directing-7.191/24869/menu_4469/2016.2/แผนบรรเทาสาธารณภัยกองทัพบก+2558+

กระทรวงมหาดไทย, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2558). *แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558*. สืบค้นจาก https://www.Disaster.go.th/upload/download/file_attach/55acacb4f1f7c.pdf

กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (2563, 21 ตุลาคม). 5แอฟฯเตือนภัย'น้ำท่วม'เตรียมรับมือสถานการณ์น้ำให้ทันก่อนใคร. *กรุงเทพธุรกิจ*. สืบค้นจาก <https://www.Bangkokbiznews.com/news/detail/903660>

กองทัพภาคที่ 2. (21 มิถุนายน 2563). คำสั่งกองทัพภาคที่ 2 ที่ 189/63 เรื่อง การจัดตั้ง ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพภาคที่ 2.

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย. (2563). *แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย พ.ศ.2558*. เลย.

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดหนองบัวลำภู. (2563). *แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดหนองบัวลำภู พ.ศ.2558*. หนองบัวลำภู.

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร. (2563). *แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2563*. กรุงเทพฯ.

คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ(1) ประเด็นความมั่นคง(พ.ศ. 2561 - 2580)*. สืบค้นจาก <http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2019/04/01-ความมั่นคง.pdf>

- ณัฐ กาญจนโหติ, พ.อ. (2557). *การบริหารจัดการภัยพิบัติและการค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัย*. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์กรมยุทธศึกษาทหารบก.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2563, 2 สิงหาคม). สาวเมืองเลยขอความช่วยเหลือด่วน น้ำทะเลลักท่วมบ้านมีเด็กคนแก่อยู่ด้วย. *ไทยรัฐออนไลน์*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/news/society/1901860>
- นคร พลุกุ่ม, พ.อ. (2562). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการบรรเทาสาธารณภัยของมณฑลทหารบกที่ 31*. (เอกสารวิจัยไม่ได้ตีพิมพ์) วิทยาลัยการทัพบก, กรุงเทพฯ.
- นรินทร์ ดำรงชัย. (2560). บทเรียนจากญี่ปุ่นปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการเพื่อความอยู่รอดจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ. *วารสารการจัดการสมัยใหม่*, 15(2), น. 11.
- เนชั่น22ออนไลน์. (2563, 2 สิงหาคม). ธารน้ำใจ ทอยยเข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมจ.เลย. *เนชั่น22ออนไลน์*. สืบค้นจาก <https://www.nationtv.tv/main/content/378788416>
- พร ภิเสก, พ.อ. (2558). หลักการใช้กำลังทหารเข้าปฏิบัติการในภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ. *กองทัพบกกับภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์ กรมยุทธศึกษาทหารบก.
- ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์ กรมยุทธศึกษาทหารบก. (ม.ป.ป.). การพัฒนาของกองทัพบกให้พร้อมรับกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Non-Traditional Threat). *การพัฒนากองทัพบกให้พร้อมรองรับ Hybrid Warfare*, น. 27.
- สมัย ขำพันธ์, พ.อ. (2563). การพัฒนาแนวทางการเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์ในการบรรเทาภัยพิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ. *เสนาธิปัตย์*, 69(3), น. 48-49.
- สามารถ คงคาย, พ.อ. (2562). *กองทัพบกในการช่วยเหลือภัยพิบัติ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์ กรมยุทธศึกษาทหารบก.
- สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม. (2558). *แผนบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม 2558*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม.

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย. (สิงหาคม 2563). เรื่อง ผลการถอด
บทเรียนการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย

HR NOTE.asia. (2563). ทฤษฎีการบริหารจัดการ POCCC และหลักการจัดการองค์กรสู่
ความสำเร็จตามแนวคิดของ Henri Fayol. สืบค้นจาก [https:// th.hrnote.
asia/orgdevelopment/190626-poccc-henri-fayol/](https://th.hrnote.asia/orgdevelopment/190626-poccc-henri-fayol/)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอก สรณศิริ พลเขตร
วัน เดือน ปีเกิด	8 มกราคม 2516
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ. 2541	วิทยาศาสตรบัณฑิต วิศวกรรมอุตสาหกรรม โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
พ.ศ. 2542	หลักสูตรศึกษารับรองการbinทหารบกศูนย์การbinทหารบก รุ่นที่ 43
พ.ศ. 2551	หลักสูตรหลักประจำ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก รุ่นที่ 68
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2543 - 2552	ผบ.ร้อย.สนับสนุนโดยตรง พัน.ขส.ชบร.บ.ทบ.
พ.ศ. 2552 - 2559	ประจำแผนก ขส.ทบ.
ตำแหน่งปัจจุบัน	
พ.ศ. 2559 - 2564	หัวหน้ากองส่งกำลังบำรุงมณฑลทหารบกที่ 28

